

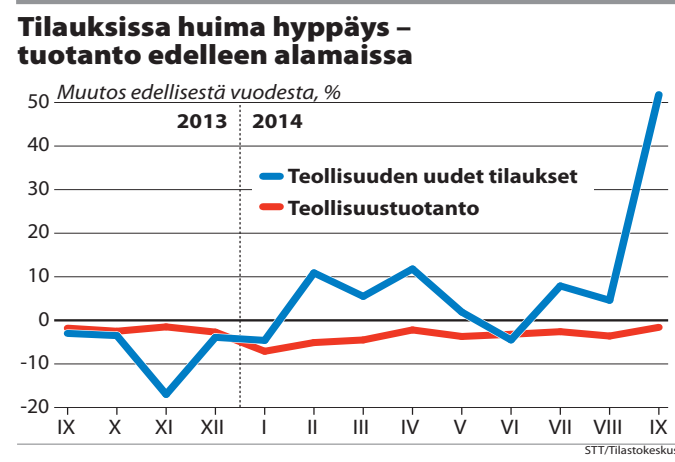
Talous

Pirjo Kamppila (03) 7575 426
Kalle Puttonen (03) 7575 411
talous@ess.fi
etunimi.sukunimi@mediataloesa.fi

EURIBOR 12 KK
0,34
MUUTOS **+0,00**

OMX HELSINKI
7610
MUUTOS **+0,9%**

EURO/DOLLARI
1,25
MUUTOS **+0,8%**

TILAUKSET

Poikkeuksellinen kasvupiikki tuo valoa Suomen teollisuuteen

Teollisuuden tuotanto väheni edelleen syyskuussa, mutta tilaukset kasvoivat vahvasti. Tammi-syyskuussa tilaukset nousivat edellisvuodesta 9,7 prosenttia. Kemianteollisuudessa kasvua oli 15,7 prosenttia, paperin ja kartongin valmistuksessa 2,9 prosenttia. Tekstiilitilaukset vähenivät 11 prosenttia.

Teollisuuden tuotanto väheni edelleen syyskuussa, mutta tilaukset kasvoivat vahvasti. Tammi-syyskuussa tilaukset nousivat edellisvuodesta 9,7 prosenttia. Kemianteollisuudessa kasvua oli 15,7 prosenttia, paperin ja kartongin valmistuksessa 2,9 prosenttia. Tekstiilitilaukset vähenivät 11 prosenttia.

PEHMOPAPERI

SCA neuvottelee Nokialla jopa 80 työpaikan vähennyksestä

Nokialla pehmopaperituotteita valmistava SCA Hygiene Products aloittaa yt-neuvottelut. Vähennystarpeeksi on ilmoitettu jopa 80 työntekijää, kertoo pääluottamusmies **Mika Lehtonen** tyrmistyneenä. Yt-neuvottelujen piirissä on noin 240 ihmistä eli koko henkilöstö, josta tuotannon työn-

LYHYESTI

ANGRY BIRDS

Ahtisaari neuvotteli tulitauon eläimille

Pelityhtiö Rovio ja rauhan-
nobelisti presidentti **Martti Ahtisaari** ovat tehneet uuden avauksen Angry Birds -pelimaailmassa. Tuloksena on historiallinen tulitaukosopimus sikojen ja lintujen välillä. Ahtisaari lausuu YouTube-videolla, että kaikki konfliktit ovat ratkaistavissa.

– Mitä aiomme saavuttaa? Ihmisoikeudet, kunnollisen terveydenhoidon, totuuden, sovinnon ja oikeudenmukaisen muna-
litaarisen yhteiskunnan, Ahtisaari sanoi. Tempaus liittyy ulkoministeriön järjestämiin Ahtisaari-päiviin, joita on vietetty joka marraskuusta 2011 lähtien.

POHJOLA

OP-ryhmä rakentaa neljä sairaalaa lisää

Yksityissairaala- ja työterveysbisneksen on tulossa uusi valtakunnallinen toimija. Finanssiryhmä OP kertoi maanantaina avaavansa Pohjola-nimiset sairaalat ensin Tampereella ja Oulussa ja sen jälkeen Kuopiossa ja Turussa. Samalla yhtiö laajentaa toimintaansa uusille erityisaloille ja työterveyteen.

Pääjohtaja **Reijo Karhinen** uskoo, että terveyspalvelusta merkittävä uusi toiminta-alue.

PUHELIN

Jolla maksaa venäläisille 19 990 ruplaa

Jolla oy:n älypuhelimet tulevat myyntiin Venäjällä, yhtiö kertoo tiedotteestaan.

Jollan mukaan venäläiset asiakkaat voivat tästä eteenpäin tilata älypuhelimensa verkkokaupasta Venäjällä. Laitetoimitukset ja maanlaajuinen jakelu alkavat marraskuun lopulla. Jolla maksaa Venäjällä 19 990 ruplaa eli noin 350 euroa.

Saillfish-järjestelmää käyttäviä Jolla voi ostaa Euroopan ohella Hongkongissa ja Intiassa.

VALUUTAT

Kellumaan päästetty rupla vahvistui hiukan

Venäjä lopetti maanantaina dollariin ja euroon pohjautuneen ruplan valuuttaputken. Kellutus vahvistui ruplan arvoa keskeisiä valuuttoja vastaan.

Viime viikon lopulla romahtanut rupla vahvistui eurovaluutta vastaan vaajaan prosentin. EKP:n virallinen euronoteeraus oli 56,8 ruplaa, kun perjantaina rupla tarvittiin 57,6. Presidentti **Vladimir Putin** ennusti kellutuksen lopettavan ruplan heilahtelua ja spekulatiiviat valuttua vastaan.

Esteetön asuminen

Ikäkoti tuo helpotusta arkeen

Hissit ja automaattiovet saavat tuntuvat valtion tuet.

Pirjo Kamppila

Vuonna 2030 Suomessa pitäisi olla miljoona esteetöntä asuntoa, tavoittelee Ympäristöministeriö. Se tarkoittaa vajaata kolmannelle koko asuntokannasta.

Nyt esteettömiä asuntoja on 300 000, ja uudisrakentamisella saadaan saman verran lisää tavoitteen vuoteen mennessä. Jäljelle jää kuitenkin 400 000 esteettömän asunnon vaje.

Tavoitteen taustalla on tunnettu tosiasia: Suomi harmaantuu vauhdilla. Koko senioriväestölle ei voida rakentaa palvelutaloja, joten ratkaisun avain on kotona asuminen mahdollisimman pitkään.

Valtio tukee runsaskätisesti liikuntaesteiden poistoa kerrostaloissa. Tuki on puolet kustannuksista.

Ympäristöministeriö on polkaissut pystyyn Ikäkoti kuntoon-kampanjan. Se toivoo jokaisen yli 55-vuotiaan katsovan omaa ja lähipiiriinsä kotia myös ikäähämisen silmin: onko koti turvallisen, esteetön ja miellyttävä asua, kun ikää kertyy ja terveys reistalle.

Hanke herättelee myös kunnia ja rakennusala, jotta tulevat asumisongelmat osataan ennakoida. Toiveena on, että esteettömyyttä mietitään koko asuin-
ympäristössä. Tämä on ajankoh-
taista tulevissa lähiöiden kor-
jaushankkeissa.

Yleisin ja kallein ongelma kerrostaloissa on hissien puute tai vanhojen hissien pieni koko. Joka toisessa kerrostalossa ei ole hissiä, mutta jokaiseen taloon on mahdollista rakentaa sellainen jälkepäin, vakuuttaa ympäristöministeriön hissiprojektin esite.

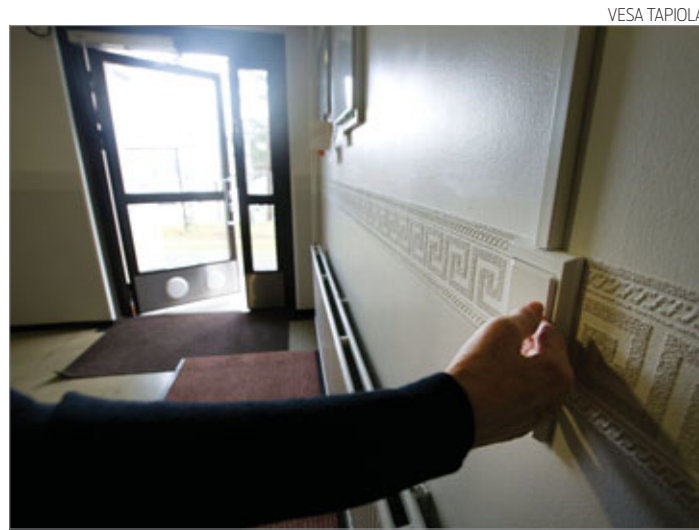
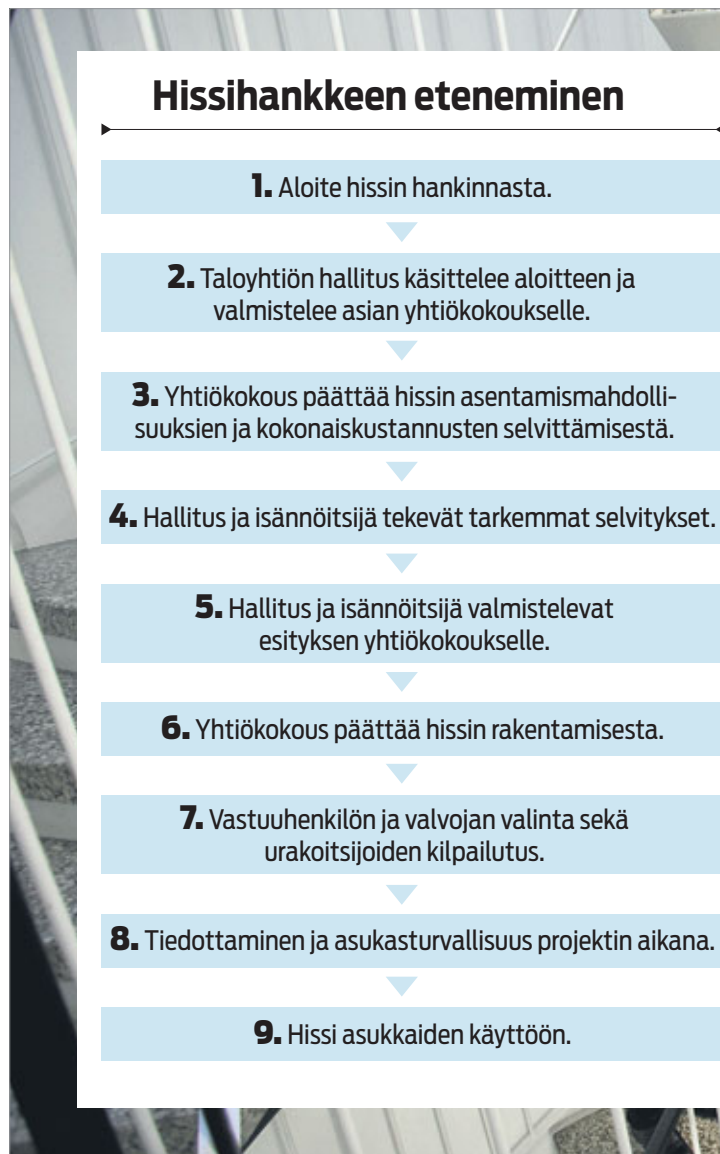
Hissin rakentaminen jälkepäin maksaa noin 170 000 euroa, mutta valtio on jo pitkään tukenut hissirakentamista. Tuki on tähänkin peräti puolet kustannuksista. Lisäksi jotkut kunnat maksavat hankkeelle lisätukea.

Taloyhtiön yhtiökokous päättää hissien rakentamisesta enemmistöpäätöksellä. Asuntoa kohden hinnaksi jää 5000–15 000 euroa. Se tarkoittaa noin euron lisää neliolta vastikkeeseen tai vuokraan.

Toisaalta verotuksen kotilousvähennys tukee remontteja, ja myös asunnon arvo nousee.

Yli puolet vanhuksista asuu kuitenkin omakotitaloissa. Heistä vain erittäin pienituloiset voivat saada tukea esteettömyyskorjaukseen.

Tukea haetaan kotikunnalta.

Automaattiovi helpottaa kulkemista ulos ja sisään.

Kuva: VESA TAPIOLA, grafiikka: ANSSI HIETAMAA, lähde: Asumisen rahoitus- ja kehittämisskeskus

Esteettömyys liikeideana

Pirjo Kamppila

Hissi vie ylös, mutta ulos on vaikea päästä, jos ulko-ovet vaativat vahvoja käsiä ja vikkelää jalkoja.

Hissiprojektin ohessa kannattaa miettiä myös muita liikumisen esteitä talossa.

Valtion tukea saa esimerkiksi automaattiovien asentamiseen. Silloin ulko-ovi avautuu painikkeella rappukäytävässä ja koodilla tai avaimella ulkopuolelta. Järjestelmän hinta on joi-

– Pikkuraha, jos talossa on jo tehty putki- ja hissiremontti, suhteuttaa myyntipääällikkö **Reijo Salmi** Kone Hissit oy:stä.

Pikkurahalla muutetaan myös ulko-oven rappunen luiskaksi. Muutoksista on iloa paitsi vanhuksille, myös lastenvaunujen tai kauppakassien kanssa liikkuville. Kaupoissaan esteettömyys on jo arkea.

Täyden palvelun avauspaketeissa asukas pääsee rappukäytävään koodilla tai kortilla, ja samalla hissi laskeutuu hän-

tä noutamaan ja kuljettaa oikeaan kerrokseen. Valotkin syttyvät automaattisesti.

Paketteja on asennettu muun muassa vanhusten palvelutaloihin. Lahden Vanhusten asunnosäätiö on asennuttanut avauspaketteja kaikkiin korjuskohteisiinsa, noin 30 taloon. Niitä Konekin tarjoaa.

– Esteettömyys on liikeideamme. Se on vähitellen laajentunut hisseistä liukuportaisiin, automaattisiin henkilöliikenneoviin siitä eteenpäin.

JYVITYS

Hissin hinta jaetaan asukkaille hyödyn mukaan

Ylimpien kerrosten asukkaat maksavat eniten hissien asentamisesta jälkikäteen. Esimerkiksi nelikerroksisessa talossa ylin kerros maksaa 40 prosenttia, alin 10 prosenttia.

Kulut eivät kuitenkaan kaadu heti niskaan, sillä pelkkä suunnittelu vie aikaa.

Kuluuhin saa valtion tukea, ja Ara voi myöntää myös takauksia taloyhtiön pankkilainoille.

Useisiin kaupunkiin on perustettu erityinen hissityöryhmä. Työryhmän tehtävä on neuvoa taloyhtiöitä ja antaa rakentajien yhteystietoja. Lahdessa yhteyskeskittönä toimii Lahden kaupungin asuntoasiainpäällikkö **Ari Juhanila**.

Lisätietoja:
www.korjaustieto.fi/hissilaskuri
http://hissin.fi
http://www.lahdenhissit.fi/
www.esteettomyys.rakennustieto.fi/

Pirjo Kamppila

Ritva Ayhan ponnistelee kotiinsa, joka sijaitsee kerrostalon ylimmässä kerroksessa Lahden keskustassa. Urakka ei ole aivan pieni, sillä talo on kymmenkerroksinen ja ylin asuinkerros yhdeksäs.

Jalkatyötä vaaditaan, sillä menossa on poikkeustila. Hissiremontin myötä hissien kuilu amottaa nyt tyhjyyttään.

Tulossa on uusi, entistä tilavampi hissi, joka nousee entistä korkeammalle. Sen myötä ylimpäänkin kerrokseen pääsee parin kuukauden kuluttua vaivatta. Tähän asti asukkaat ovat joutuneet kipuamaan jalan saunaan ja viintikomeroihin.

Talossa asuu paljon iäkkäitä ihmisiä. Ayhan on uudistukseen tyytyväinen, vaikka vastikkeet nousevatkin.

Remontti on jatkunut talossa jo pitkään, sillä ennen his-

Kone oy:n Reijo Salmi ja Ritva Ayhan päivittävät tiedot taloyhtiön hissiremontista.

siä uusittiin putket. Molemmat hankkeet toteutettiin erikseen. Kone Hissien myyntipääällik-

kö **Reijo Salmi** harmittelee hiukan, ettei töitä päästy suunnittelemaan yhdessä. Se olisi helpot-

tanut urakkaa. Joka tapauksessa uusi hissi saadaan paikalleen ja se edustaa uusia tekniikkaa.

PIRJO KAMPPILA

En haluaisi kiivetä kolmannen kerrokseen.

Riitta Ryhänen

Hinnaksi kertyy noin 140 000 euroa. Koska kyse on vanhan hissien korvaamisesta, hintaa ei jyvitetä asukkailla. Talon ulko-oviin ei tule muutosta, mikä on Salmen mielestä harmillista. Kyse on pikkurahasta: – Noin 4000 euroa lisää, niin olisi saatu myös automaattiovet.

Jälkikäteen asennus on hankalampaa, mutta onnistuu. Siis henkin voi halkea Aran esteettömyysavustusta.

Lahden Jalkarannassa on jo jonkin aikaa nautittu hissien ja automaattiovien tuomasta pikku ylillisyydestä. Sitäkin tärkeämpää on, että moni asukas on voinut jatkaa asumista vanhassa

kodissaan. Kolmikerroksinen talo on rakennettu 1970-luvulla.

– Hissiiä yritettiin saada jo aiemmin, mutta se ei onnistunut. Nyt ei ollut monta (asukasta) vastaan, kertoo talon asukas **Riitta Kaislasuo**.

Muutkin kuin asukkaat nauttivat helposta liikkumisesta: – En haluaisi kiivetä kolmannen kerrokseen, kertoo asiakas-

käynnille tullut Lahden kaupungin kotipalvelun hoitaja **Riitta Ryhänen**.

Tässä talossa on erittäin tilava rappukäytävä, johon hissikuilu mahtui hyvin. Portaikkooa jouduttiin leikkaamaan vain vähän, mikä näkyi hinnassa.

Kahteen taloon asennettiin yhteensä neljä hissiä. Hinta oli yhteensä noin 500 000 euroa.

Automaattisesti avautuvat ovet aiheuttivat kukin 3000 euron lisälaskun, josta valtion tuki kattoi puolet.